

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för film och litteratur

4KS104 Att skriva kritik och essäistik, 30 högskolepoäng

Writing Essays and Literary Criticism, 30 credits

Huvudområde

Kreativt skrivande

Ämnesgrupp

Författande

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för konst och humaniora 2014-12-08

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2015

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska A och Svenska B/Svenska 2B och därtill kandidatexamen eller 1-90 hp i kreativt skrivande inkl. minst 15 hp självständigt arbete.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- kritiskt redogöra för kulturkritikens historia och genrer,
- skapa och förverkliga egna essäistiska och kulturkritiska idéer och projekt,
- självständigt formulera och lösa problem knutna till essän som genre och det essäistiska skrivandet,
- i skrift redogöra för och kritiskt diskutera konstnärligt forsknings- och utvecklingsarbete på det essäistiska området,
- hantera essäistikens och kulturkritikens komplexa frågeställningar och kontexter i eget skrivande och i förhållande till konstnärliga forskningsprojekt.

Efter avslutad delkurs 1, Att läsa och skriva kritik (10 hp), ska den studerande kunna:

- redogöra för kritikens historia och kritiskt reflektera över dess kulturpolitiska och opinionsbildande funktioner,
- analysera kritiska texter,
- analysera och diskutera kritikens värderingsmekanismer på en teoretisk nivå,
- analysera och kritiskt värdera verk från skilda konstnärliga genrer,
- skriva personliga och språkligt genomarbetade, kritiska texter om verk från skilda genrer,

- formulera kritisk och analytisk förståelse av eget och andras kulturkritiska skrivande,
- redogöra för och ta kritisk ställning till forskning på området.

Efter avslutad delkurs 2, Att läsa essäer (10 hp), ska den studerande kunna:

- redogöra för essäistikens historia och genremässiga egenskaper och variationer samt kritiskt analysera dess opinionsbildande funktioner,
- kritiskt analysera essäistiska texter,
- formulera självkritisk och analytisk förståelse av det egna essäistiska skrivandet,
- redogöra för och ta kritisk ställning till forskning på området.

Efter avslutad delkurs 3, Att skriva essäer (10 hp), ska den studerande kunna:

- skriva konstnärligt genomarbetade, personliga och publiceringsbara essäer,
- självständigt ta ställning till kunskap på det konstnärliga forskningsområdet och integrera denna i eget essäistiskt skrivande och konstnärligt utvecklingsarbete.

Innehåll

Delkurs 1: Att läsa och skriva kritik (10 hp)

Delkursen belyser kritiken från såväl estetikhistoriskt som presshistoriskt perspektiv. Där analyseras hur kritikens olika genrer är uppbyggda liksom de metoder och värderingar som präglar skilda kritikens skrivande. Den studerande läser recensioner av verk i skilda genrer som litteratur, musik, film och konst och redovisar sina intryck i kritiska analyser. Den studerande skriver också egna kritiska texter om verk i dessa genrer. Delkursen omfattar även kritisk reflektion om det egna och kurskamraternas skrivande. Särskild vikt läggs vid den kritiska och intellektuella medvetenhet och konsekvens som de studerandes texter speglar, både i fråga om det egna skrivandet och förhållandet till de behandlade ämnena, och förmågan att självständigt problematisera kritiken utifrån aktuell forskning på området.

Delkurs 2: Att läsa essäer (10 hp)

Delkursen ger en introduktion till essäistikens framväxt som del av de publicistiska och litterära institutionerna samt kunskap om dess skilda metoder och former i samtida publicistik, såväl i dagspress som i tidskrifter och i bokform. Den studerande analyserar skilda essäisters skrivande avseende metod, uttryckssätt och värderingar. I delkursen läggs tyngdpunkten på kunskap, överblick och analytiska insatser vilka utgör grund för den studerandes eget essäistiska skrivande samt förmågan att självständigt formulera problem om essän som genre och dess skilda metoder och uttryckssätt utifrån aktuell forskning.

Delkurs 3: Att skriva essäer (10 hp)

Delkursen inriktas på den studerandes eget essäistiska skrivande. Den skriver korta, förelagda essäuppgifter och en längre essä i valfritt ämne. Delkursen omfattar även kritisk reflektion om det egna och kurskamraternas essäistiska skrivande.

Alla uppgifter som ges inom kursens ramar är obligatoriska.

Undervisningsformer

Kursen ges på distans genom skrivet material, uppgifter och diskussioner över internet med stöd av lärplattform och e-möten. Kursdeltagarna ger också kritiska synpunkter på varandras texter, liksom självkritiska reflektioner över sina egna texter. Därtill ges studenterna individuell handledning i alla kursens skilda moment, med tyngdpunkt på deras eget skrivande.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För Godkänt betyg ska kursens lärandemål vara uppnådda. För betyget väl godkänd krävs kvalificerade analytiska insatser, tydlig självständighet i det kritiska arbetet och ett väl utvecklat, såväl kritiskt som essäistiskt, språk.

Examination av delkurs 1 sker i analytiska skrivuppgifter, i kritiska skrivuppgifter och i diskussionsinlägg i lärplattformens forum.

Delkurs 2 examineras dels i analytiska skrivuppgifter, dels i diskussionsinlägg i lärplattformens forum.

Delkurs 3 examineras dels i de essäistiska texterna, dels i diskussionsinlägg om det egna och de andra studenternas essäistiska skrivande i lärplattformens forum.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Att läsa och skriva kritik

Anderberg, Thomas. 2009. *Alla är vi kritiker*. Atlas. 423 s. ISBN 9789173893602

Bastian, Peter. 1996. *In i musiken. Om musik och medvetande*. Bo Ejeby förlag. 180 sidor. ISBN 9789188316165

Greider, Göran, Strömberg, Mikael & Pirinen, Joakim. 2006. *Men först lite musik*. Bo Ejeby förlag. I urval (ca 75 sidor). ISBN 9789188316455

Linde, Ulf. 2011. *Sammelsurium*. Bonniers. 144 s. ISBN 9789100125844

Otterberg, Stina. 2010. *Klädd i sitt språk. Kritikern Olof Lagercrantz*. Ellerströms. 375 s. ISBN 9789172472372

Samuelsson, Lina. 2013. *Kritikens ordning. Bild, text & form*. Pdf 250 s.
Internetresurs: kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:621542/FULLTEXT01

Fem romaner och/eller diktsamlingar enligt lärares anvisningar.

Kulturartiklar ur aktuella dagstidningar enligt lärares anvisningar.

Dessutom väljer kursdeltagaren själv litteratur, konst, musik och kulturkritiska artiklar ur artikelsamlingar av Eva Adolfsson, Aris Fioretos, Madeleine Gustafsson, Bengt Holmqvist, Ilmar Laaban, Olof Lagercrantz, Åsa Linderborg, Artur Lundkvist, Lennart Persson, Susan Sontag och Ebba WittBrattström. Ca 200 sidor.

Delkurs 2: Att läsa essäer

de Beauvoir, Simone. 2013. *Brigitte Bardot & Lolitasyndromet*. Essäer. Modernista. 260 s. ISBN 9789174991376

Ericsson, Daniel. 2010. *Den odöda musiken. Essäer om teknologi, ledarskap och kreativitet*. EFI The Economic Research Institute. 135 s. ISBN 9789172588295

Liedman, Sven-Eric. 2013. *Livstid*. Bonniers. 125 s. ISBN 9789100130381

Melberg, Arne. 2014. *Essä. Daidalos. I urval* (ca 200 s). ISBN 9789171734150

de Montaigne, Michel. *Essayer. Bok 1. Atlantis. I urval* (ca 150 s). Valfri upplaga

Orwell, George. 2000. *Essays. Penguin Modern Classics. I urval* (ca 200 s). ISBN 9780141183060

Schiöler, Niklas. 2007. *Avig eller rätt. En vänsterhänt betraktelse. Carlssons. Ca 100 s. ISBN 9789173310437*

Uddenberg, Nils. 2009. *Gränsvarelser. Åtta essäer om människan och aporna. Natur & Kultur. 270 s. ISBN 9789127117761*

Weil, Simone. 2014. *Om de politiska partiernas allmänna avskaffande. H:ström. 60 s. ISBN 9789173272056*

Winterson, Jeanette. 2014. *Konst. Essäer om extas och skamlöshet. Kabusa. 190 s. ISBN 9789173553537*

Ett urval essäer från tidningar, tidskrifter och böcker väljs i samråd med lärare. Ca 100 s.

Delkurs 3: Att skriva essäer

Warburton, Nigel. *The Basics of Essay Writing. Routledge. 130 s. Valfri upplaga*